

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

Underkänt!

– svenska folkets åsikter om skolan

— Rapport från Lärarnas Riksförbund

Förord

Både inför valet 2006 och 2010 rankades skolan som en av väljarnas i särklass viktigaste frågor. Dysta internationella kunskapsmätningar och nationella undersökningar fick på allvar skolan att landa i topp på den politiska agendan. Detta blev särskilt tydligt på den nationella nivån, trots att skolan till stora delar är en lokal angelägenhet i och med det kommunala huvudmannskapet och de privata huvudmännen för friskolorna.

Lärarnas Riksförbund vill med denna undersökning låta medborgarna ta ställning till viktiga skolfrågor, med utgångspunkt i det lokala perspektivet. Därför har vi låtit Novus intervjua totalt 10 500 personer i 21 större kommuner. Detta underlag ger en mycket bra fingervisning om hur kommuninvånarna ser på de lokala politikernas insatser, likvärdigheten i skolan, vinster i friskolorna, statlig finansiering, med mera.

Det är upp till både lokala och nationella politiker att dra slutsatser utifrån vad medborgarna tycker om den förda skolpolitiken. Säkert är att skolan kommer att leva kvar som en av de mest laddade frågorna inför valet 2014.

Om undersökningen

Undersökningen handlar om styrningen av skolan i 21 undersökta kommuner. Denna rapport är en totalrapport för alla 21 tillfrågade kommuner.

Varje fråga redovisas först som total och därefter i en tabell med en nedbrytning på vilket parti man skulle rösta på i dag. Övriga som svarat vet ej eller annat parti, finns inte med i tabellen.

Intervjuer

Intervjuerna har genomförts under perioden 1-25 juli 2011.

- Allmänheten, 16 år och äldre med en spridning över kön och ålder.
- 500 intervjuer har genomförts i respektive kommun, totalt 10 500 intervjuer
Webbintervjuer i Novus Sverigepanel samt i samarbetspartners paneler och dessutom viss komplettering via telefonintervjuer.

Sammanfattning

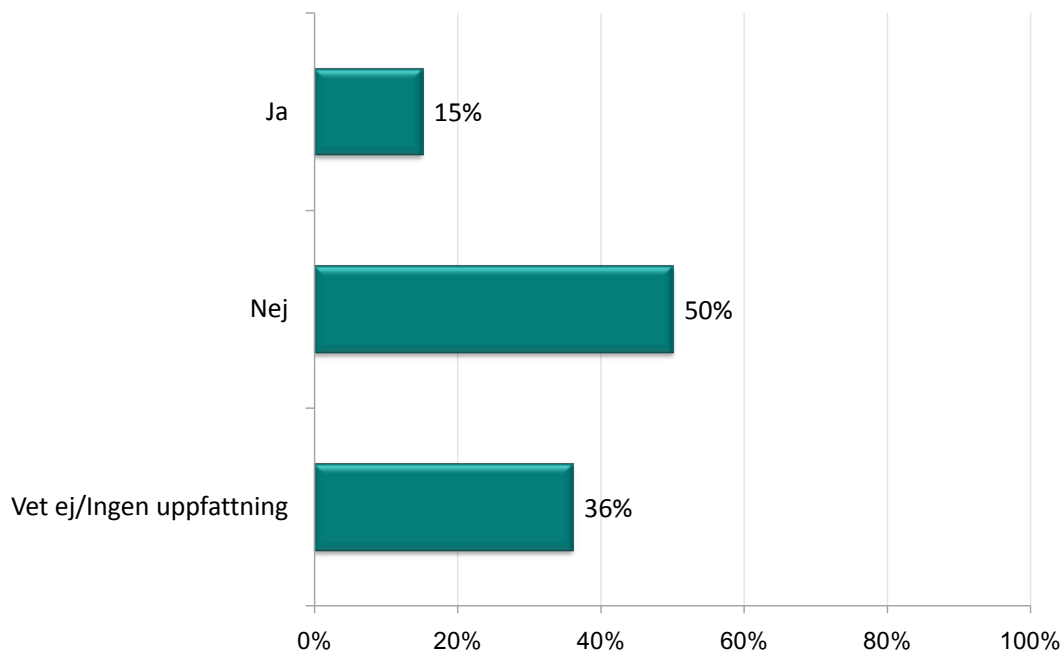
- Hälften av de tillfrågade tycker inte att skolorna i kommunen är likvärdiga. Knappt någon skillnad mellan alliansens och de rödgrönas väljare.
- 6 av 10 tror att skolans resultatutveckling skulle gynnas av statlig finansiering. Endast 7 procent tror att skolan skulle missgynnas av statlig finansiering. Något fler av de borgerliga sympatisörerna (M, Fp, C och Kd) tror att statlig finansiering skulle gynna just resultatutvecklingen.
- 85 procent instämmer i att det är nödvändigt att använda sig av lärare som är legitimerade. Bland de folkpartistiska sympatisörerna anser 91 procent att det är nödvändigt att använda legitimerade lärare för undervisningen, att jämföra med vänsterpartiets och sverigedemokraternas 77 procent.
- 6 av 10 tycker inte att kommunpolitikerna gör tillräckligt för att garantera bra kvalitet i skolan. Vänsterpartister och sverigedemokrater är mest kritiska till kommunpolitikernas insats, 68 procent vardera. Nöjdast är centerpartiets sympatisörer där 18 procent svarar att de tycker att kommunpolitikerna gör tillräckligt.
- 73 procent av de borgerliga väljarna vill se begränsningar för vinster som delas ut från friskolor. Motsvarande siffra för de rödgröna väljarna är 88 procent. 8 av 10 tycker att det ska finnas begränsningar för vinster som delas ut från friskolor. 72 procent av de moderata väljarna vill se begränsningar för vinstuttag.

Slutsatser

- Undervisningen håller inte en likvärdig standard. Staten måste ta över ansvaret (huvudmannaskapet) för skolan. I detta ansvar ligger en statlig finansieringsmodell.
- Staten måste reglera vinstuttaget i friskolesektorn. Det räcker inte med kvalitetsgranskningar av verksamheten, motståndet mot vinster i skolan legitimerar tydliga begränsningar av vinstuttag.
- I väntan på en statlig modell för skolans huvudmannaskap måste förutsättningarna för undervisningen regleras hårdare. Timplanen i grundskolan bör reglera antal garanterade timmar per ämne och stadium och en timplan måste återinföras för gymnasieskolan.

Hälften tycker inte att skolorna i kommunen är likvärdiga

Fråga: Tycker du att skolorna i din kommun håller samma/lika kvalitet och därmed är likvärdiga?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

	Totalt	RödGröna	Alliansen	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Sverigedemokraterna	Miljöpartiet	Folkpartiet	Centern	Kristdemokraterna	Moderaterna
Antal intervjuer	10500	4056	3858	548	2450	629	1058	630	259	303	2667
Ja	15%	15%	16% ▲	15%	17% ▲	13%	10% ▼	16%	17%	19% ▲	16%
Nej	50%	51% ▲	49%	57% ▲	50%	55% ▲	51%	50%	39% ▼	44% ▼	50%
Vet ej/Ingen uppfattning	36%	34% ▼	35%	28% ▼	33% ▼	32%	39% ▲	35%	44% ▲	38%	34% ▼

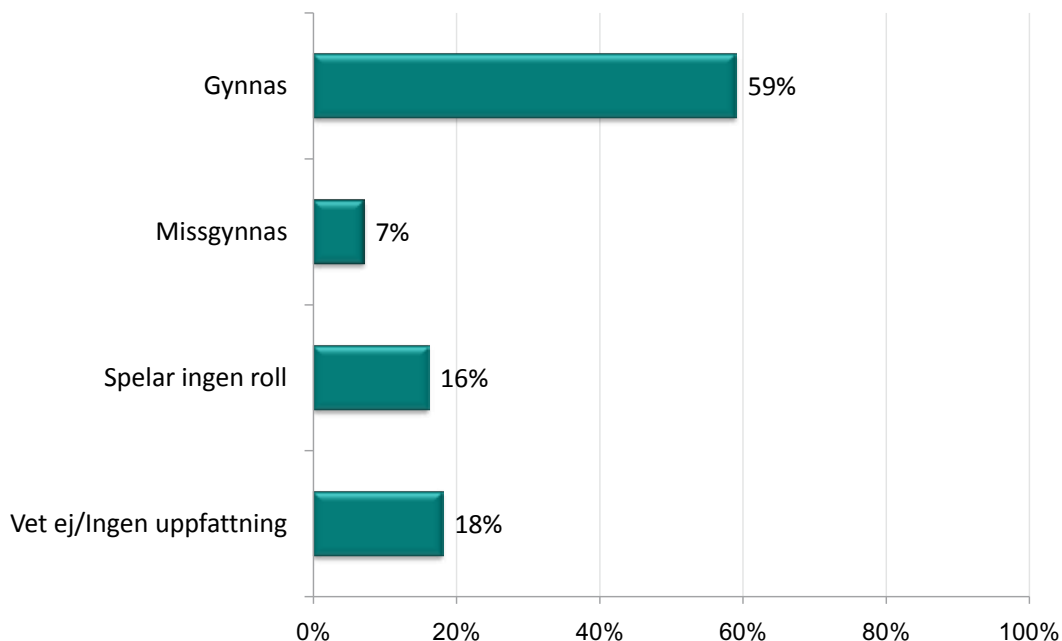
▲ ▼ Pil som pekar uppåt eller nedåt betyder att värdet är signifikant högre respektive lägre än den genomsnittliga "medelkommunen" utav de 21 kommuner som är med i undersökningen.

Bas: 10 500 intervjuer

*OBS baser med under 30 personer ger ingen statistisk säkerhet.

6 av 10 tror att skolans resultatutveckling skulle gynnas av statlig finansiering

Fråga: Svensk skola har visat en negativ resultatutveckling för eleverna de senaste 15 åren. Tror du att resultatutvecklingen skulle gynnas eller missgynnas av att staten tar ett ansvar för finansieringen av skolan, i stället för kommunerna, som i dag?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

	Totalt	RödGröna	Alliansen	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Sverigedemokraterna	Miljöpartiet	Folkpartiet	Centern	Kristdemokraterna	Moderaterna
Antal intervjuer	10500	4056	3858	548	2450	629	1058	630	259	303	2667
Gynnas	59%	60% ▲	62% ▲	65% ▲	59%	58%	60%	71% ▲	60%	59%	60%
Missgynnas	7%	8% ▲	6%	10% ▲	8% ▲	6%	7%	5%	9%	6%	6%
Spelar ingen roll	16%	14% ▼	19% ▲	12% ▼	15% ▼	24% ▲	12% ▼	13% ▼	19%	16%	20% ▲
Vet ej/Ingen uppfattning	18%	18%	13% ▼	14% ▼	18%	12% ▼	21% ▲	11% ▼	13% ▼	19%	13% ▼

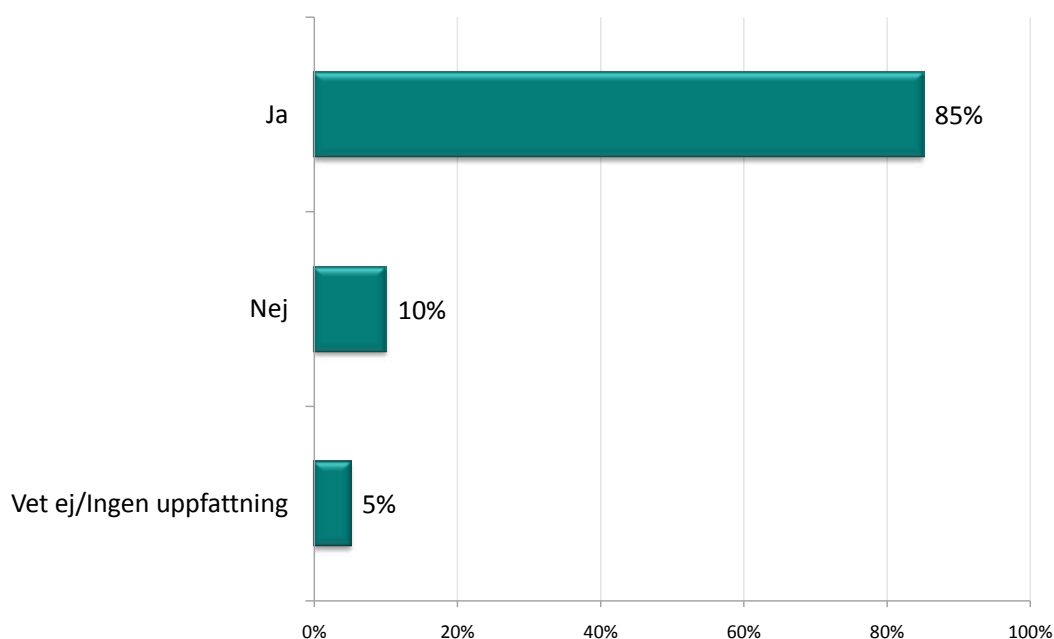
▲ ▼ Pil som pekar uppåt eller nedåt betyder att värdet är signifikant högre respektive lägre än den genomsnittliga "medelkommunen" utav de 21 kommuner som är med i undersökningen.

Bas: 10.500 intervjuer

*OBS baser med under 30 personer ger ingen statistisk säkerhet.

Drygt 8 av 10 instämmer i att det är nödvändigt att använda sig av lärare som är legitimerade

Fråga: Från och med nästa år kommer det att bli nödvändigt att använda sig av lärare som är legitimerade, vilket innebär att de måste vara utbildade i de ämnen och för de åldrar de ska undervisa. Tycker du att detta är rätt?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

	Totalt	RödGröna	Alliansen	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Sverigedemokraterna	Miljöpartiet	Folkpartiet	Centern	Kristdemokraterna	Moderaterna
Antal intervjuer	10500	4056	3858	548	2450	629	1058	630	259	303	2667
Ja	85%	83% ▼	89% ▲	77% ▼	85%	77% ▼	83%	91% ▲	81%	87%	89% ▲
Nej	10%	11% ▲	8% ▼	18% ▲	10%	17% ▲	11%	6% ▼	13%	7%	8% ▼
Vet ej/Ingen uppfattning	5%	5%	3% ▼	5%	5%	6%	6% ▲	3% ▼	7%	6%	3% ▼

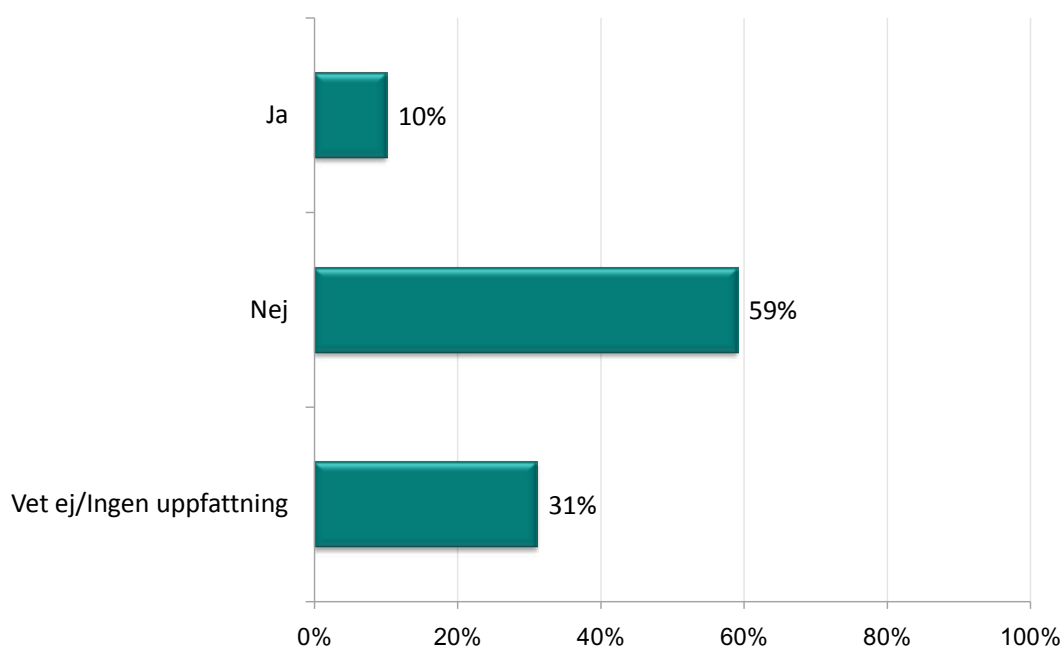
▲ ▼ Pil som pekar uppåt eller nedåt betyder att värdet är signifikant högre respektive lägre än den genomsnittliga "medelkommunen" utav de 21 kommuner som är med i undersökningen.

Bas: 10 500 intervjuer

*OBS baser med under 30 personer ger ingen statistisk säkerhet.

6 av 10 tycker inte att politikerna gör tillräckligt för att garantera bra kvalitet i skolan

Fråga: Tycker du att politikerna som styr i din kommun gör tillräckligt för att garantera en bra kvalitet i skolan?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

	Totalt	RödGröna	Alliansen	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Sverigedemokraterna	Miljöpartiet	Folkpartiet	Centern	Kristdemokraterna	Moderaterna
Antal intervjuer	10500	4056	3858	548	2450	629	1058	630	259	303	2667
Ja	10%	10%	12% ▲	10%	12% ▲	8% ▼	6% ▼	12%	18% ▲	15% ▲	11%
Nej	59%	60%	59%	68% ▲	60%	68% ▲	56% ▼	61%	47% ▼	50% ▼	60%
Vet ej/Ingen uppfattning	31%	29% ▼	29%	23% ▼	27% ▼	24% ▼	38% ▲	27%	35%	35%	29% ▼

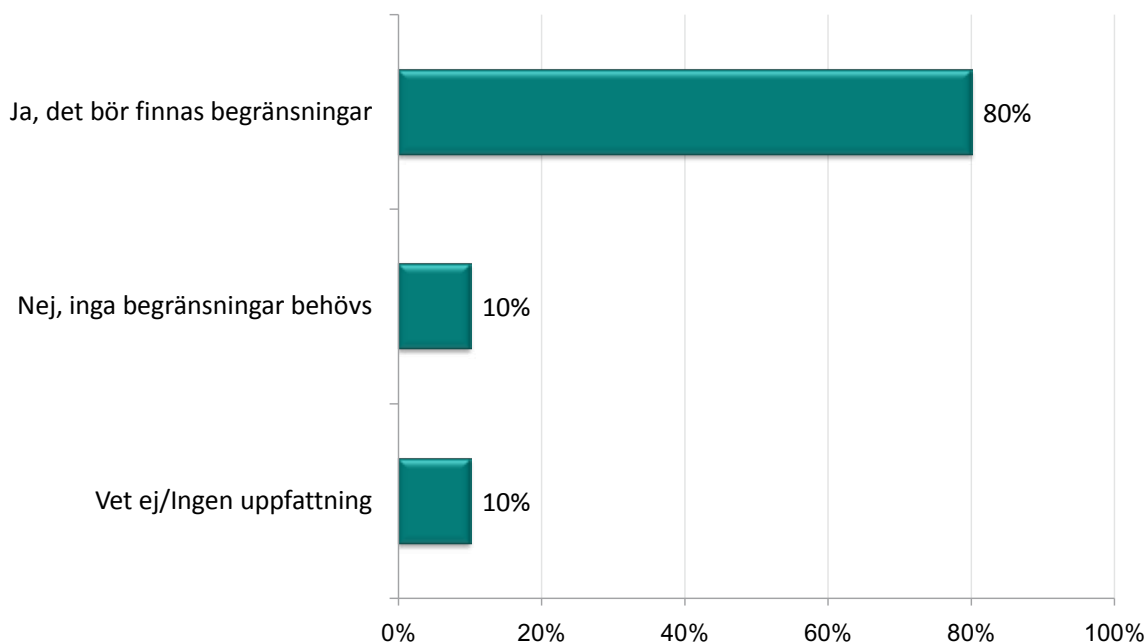
▲ ▼ Pil som pekar uppåt eller nedåt betyder att värdet är signifikant högre respektive lägre än den genomsnittliga "medelkommunen" utav de 21 kommuner som är med i undersökningen.

Bas: 10 500 intervjuer

*OBS baser med under 30 personer ger ingen statistisk säkerhet.

8 av 10 tycker att det ska finnas begränsningar för vinster som delas ut från friskolor

Fråga: Friskolor finansieras genom kommunala skattemedel. I dag finns inga begränsningar för att vinster kan delas ut till aktieägare eller lämnas som koncernbidrag till andra bolag. Tycker du att det ska finnas begränsningar mot att göra detta, eller tycker du inte det?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

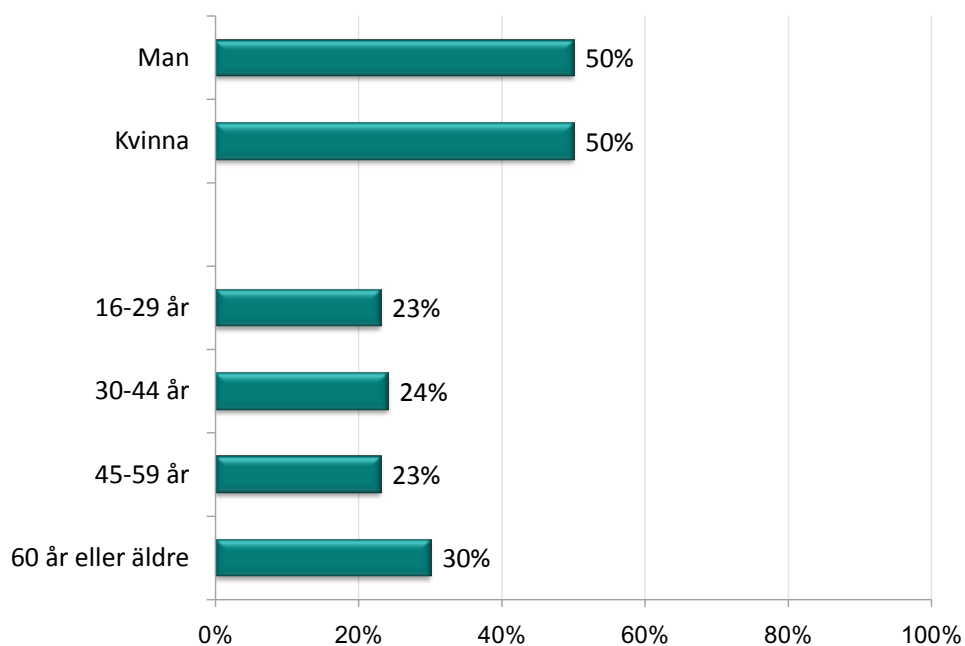
	Totalt	RödGröna	Alliansen	Vänsterpartiet	Socialdemokraterna	Sverigedemokraterna	Miljöpartiet	Folkpartiet	Centern	Kristdemokraterna	Moderaterna
Antal intervjuer	10500	4056	3858	548	2450	629	1058	630	259	303	2667
Ja, det bör finnas begränsningar	80%	88% ▲	73% ▼	91% ▲	89% ▲	80%	86% ▲	75% ▼	72% ▼	74% ▼	72% ▼
Nej, inga begränsningar behövs	10%	3% ▼	19% ▲	3% ▼	2% ▼	11%	5% ▼	19% ▲	20% ▲	18% ▲	20% ▲
Vet ej/Ingen uppfattning	10%	8% ▼	8% ▼	5% ▼	9% ▼	10%	9%	7% ▼	8%	8%	8% ▼

▲ ▼ Pil som pekar uppåt eller nedåt betyder att värdet är signifikant högre respektive lägre än den genomsnittliga "medelkommunen" utav de 21 kommuner som är med i undersökningen.

Bas: 10 500 intervjuer

*OBS baser med under 30 personer ger ingen statistisk säkerhet.

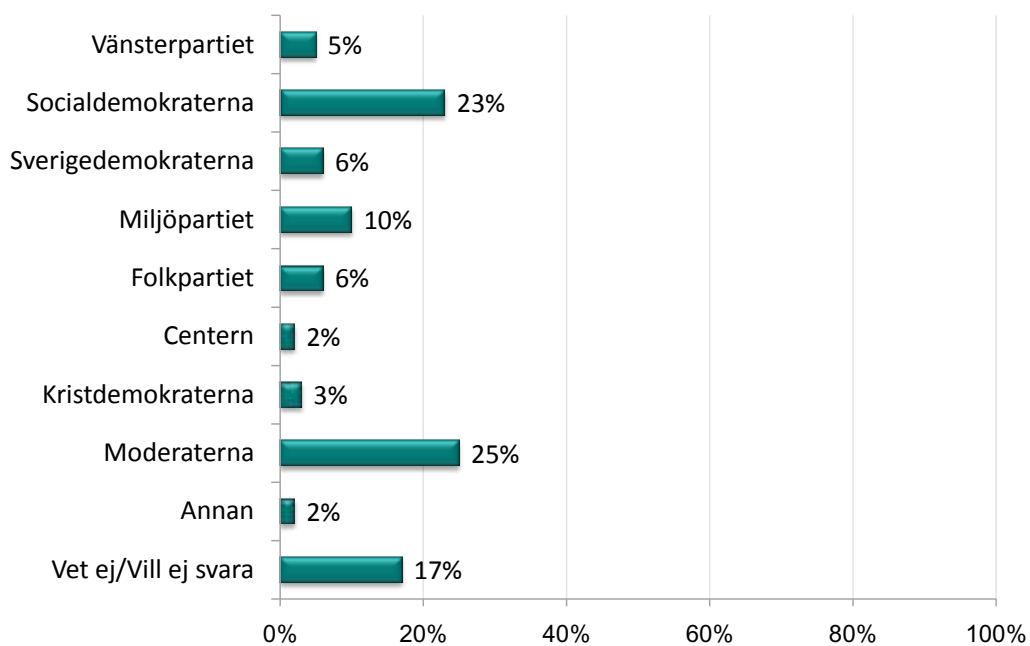
Kön och ålder

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

Partier

Fråga: Vilket parti skulle du rösta på om det vore val till riksdagen i dag?

Bas: Samtliga (10 500 intervjuer)

Kostnader för grundskolan 2010 (kronor per elev)

	Total kostnad	Undervisnings- kostnad
Borås	85 500	40 700
Eskilstuna	76 100	39 100
Falun	79 500	36 200
Gävle	84 200	40 300
Göteborg	87 800	45 400
Jönköping	83 600	42 500
Kalmar	77 300	43 600
Karlstad	85 400	41 400
Kristianstad	79 600	38 600
Linköping	85 600	44 900
Luleå	88 400	41 500
Malmö	94 300	50 000
Skövde	82 600	37 000
Stockholm	102 900	60 600
Sundsvall	89 800	38 200
Umeå	93 800	42 800
Uppsala	84 300	40 200
Västerås	79 900	42 100
Växjö	77 600	39 600
Örebro	82 400	42 100
Östersund	88 200	40 400
Riket	85 900	43 700

Skolans Dag instiftades av Lärarnas Riksförbund 2008.
Med Skolans Dag vill vi uppmärksamma och betona alla
elevers rätt till kunskap. Målet är en likvärdig skola för alla.

Med anledning av Skolans Dag har Lärarnas Riksförbund
tagit fram denna rapport.

www.lr.se